

મોક્ષમાળા યાને ઉભાં

ભજન-સંગ્રહ

III

ભાગ રજો.

1923 — (૦) 21-9-79 2

સંસાધન કરનાર જયરામ મીઠાભાઈ માસ્તર

સા દીવા તા અંકલેશ્વર.

Reg M

દેશાઈ અધર્મની કાંઠા માટે છપાવી પ્રસિધ્ધ કરનાર

મગનલાલ છગનલાલ દેશાઈ

દેશાઈ બજાર—ભરૂચ.

194

પ્રત ૨૦૦૦

બીજી આવૃત્તિ

સને ૧૯૨૩

મંવત ૧૯૧૯

કિંમત રૂ. ૦-૨-૦ છુટક

સુરત લીમડાચોક્કમાં આવેલા ધી "સુન્દર" પ્રોન્ટીંગ

પ્રેસમાં શા. વીકુલદાસ કીઠાભાઈએ છાપ્યું.

૧૦૫૨૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ સંઘ

૧૦૭૨૨

૪-૧૨૧

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૭૨૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ મેઘિમાળા - ૨

વિષય

અસ્તાવના.

હે વિભુ! તને વારંવાર નમસ્કાર??

(૧) મોક્ષ મળ્યા લા. ૨ જે યાને ઉભાં લજનની ચોપડી પ્રસિદ્ધ કરવાનો હેતુ એ છે કે, ઘણી મંડળીઓ તરફથી પ્રચલિત ગાયનો (લજનો) ની માગણી થવાથી હમારાં અનુભવમાં અન્યેલાં અને સર્વે દેકાણે મવાતાં લજન આ ખીજ લાગમાં સંગ્રહ કરવામાં આવ્યાં છે! માટે સુસજ્જનો આશય આપવા મહેરબાની કરશો.

(૨) સદરહુ ખીજ લાગને ઉત્તેજન મળશે. તો હમે ચોડા વખતમાં ત્રીજો લાગ પણ બહાર પાડીશું. જેને માટે અત્યાસ્થી સંગ્રહ કરવા માંડ્યો છે.

(૩) આ ત્રણે લાગની એક યુક (ચોપડી) છપાવવાનો વિચાર છે. તેની કિમત રૂાં ૦-૪-૦ ચાગ આના રાખવામાં આવશે. માટે જેને આહકે મવું હોય તેણે નીચેને દેકાણે નામ નોંધાવવું? પાછળથી થનાર આહકને કિમત વધુ પડશે, અગર ચોપડી મળશે કે કેમ? તે પણ નક્કી નથી? કારણ કે આહકોના પ્રમણ્યમાં ચોપડીઓ છપાવવાની છે.

મારકીટ સામુ ભરૂચ.

બુકસેલર તથાએઅક્કી કાદરભાઈ.

જયરામ મીઠાલાલ મહેતા શ્રી. દીવા તા. અંકલેશ્વર.

મહાસંપન્ન જિજ્ઞાસુઓ અને ભગવદ્ ભક્તો માટે
પરમાનંદ પામવાનું એક સર્વોત્તમ સાધન.

શ્રી કૃષ્ણચરિત્ર.

અર્જુન અને ઉદય સરખા મહાસંપન્ન જિજ્ઞાસુ અને ભગવદ્
ભક્તોને ધર્મ તથા જ્ઞાનનો ઉપદેશ આપનારા પરમાત્મા શ્રીકૃષ્ણ-
ભગવાનનું આ પવિત્ર વૃતાંત સૌ કોઈએ અવર્ય વાંચવા યોગ્ય છે.

આ પુસ્તકમાં કંસનો પૂર્વ જન્મ, શ્રીકૃષ્ણ જન્મ પૂતનાનો નાશ
બાળલીલા, ગોવંદનોહરણ, કદંબકીડા, અકરનો ભક્તિભાવ, મોષીઓનો
પ્રેમ, મથુરામાં ધનુર્ભર્ કુવલયાપીડનો નાશ, કંસનું મૃત્યુ કાળયવનનો
નાશ, રક્તિમણીહરણ, પ્રધુમ્ની પ્રાપ્તિનું વરદાન ભામાસરનો નાશ,
પ્રરિગત માટે પ્રયત્ન, પ્રભાવત્રિનું પાણિગ્રહણ, બાનુમતીનો વિકલ્પ,
અલંદતનો યજ્ઞ, જરાસંઘનું મરણ, શિશુપાળનો નાશ, શાલ્યની
સાથે યુદ્ધ સુઢામાની ભક્તિ, નારદનો મોહ, અશ્વિનનો વિવાહ તથા
પાંડવોનો પક્ષ વગેરે અતિ રસિક કથાઓનો સમાવેશ ધર્મી મન
પસુંદ લખથી કરવામાં આવેલ છે. વાંચતાં અંતઃરણમાં શ્રદ્ધા,
ભક્તિ આનંદ પ્રકટ થાય છે.

કદ ઉમી આઠપેજી ૬૦ ફાર્મ અને કિંમત રૂ. ૨ છે.

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિરાંકર ગોવિંદજી,

ભામનગર—કાઠિયાવાડ.

ઈશ્વર સ્તુતી.

સૌનું કરો કલ્યાણ, દયાળુ, પ્રભુ સૌનું કરો કલ્યાણ, એવાર
હાથ જોડીને વિનંતિ કરું છું, કરજોડીને વિનંતિ કરું છું.
દયાળું દિલમાં આણ, દયાળુ પ્રભુ.

સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ સકળમાં, વરતે તમારી આણ.	દયાળુ.
ગાનિ ધ્યાની હરીજન જાણે, પાપીને ન્હોય પિછાણ.	દયાળુ.
નારદ સારદ શીવ બ્રહ્મદિક, દાશાનું, દાસ જાણ.	દયાળુ.
આપ તણી નહિં ઓળખ જેને, તેને તાણા તાણ.	દયાળુ.
આપ હુકમને આધિન મૃદિ, સૃષ્ટિ સરવે લાણ.	દયાળુ.
લજન તમારે ભુદર અર્પો, જે રામ છે અજાણ.	દયાળુ.

પદ ૨

સામળા સ્નેહી તમે હરીવેદા આવોરે, નાગર તો નરસૈઆ સાઈ
જળની ઝારી લાવોરે;

જળ જળ્યા પ્રદલાદનીવારે, થંભમાં વાસ પુરાવોરે;	સામળા.
ખાળક જાણી, દયાઆણી, હંગાર્યો પ્રહલાદનેરે.	
મુઘન્વાને લઈ પીતાએ, તેલ કડમાં નાંખ્યોરે.	સામળા.
અમન દારા તેં વરસાવી, ભક્ત લીંચો ઉગારીરે;	

રામા સામા વિષ્ણુ સલામાં, તમે દરશન દીધારે, સામળા.
 નહોતું જાણ્યું નજરે આણ્યું, મહેલ કમકના કીધારે;
 પંચાળીના પદકુળ પુર્વા, સલામાં દરશન દીધ, સામળા.
 મિરાંબાઈનું સંકટ જાણી, જેર હળાહળ પીધું,
 સાંભળો છો સારે સે નથી આવતા, પીત પૂર્વની જાણીરે. સામળા.
 રતનબાઈનું રૂપ ધરીને, પાણું મેહેતાને પાણી;
 મને મરતાં સાંભળી સાંભળ્યા, મારું તે શું જાણ્યું. સામળા.
 જાણે નરમંચો દાસ તમારો, વેળામાં વપરાશે. સામળા.

પદ ૩

ગોરી ફાડીરે ગોરી ફાડી, જુઓ જસોદા કહાન ગોરી ફાડી.
 માયની ગમાણમાં ગેવિંદ સંતાયા, વાછરડી મારી જાની છાડી; જુઓ.
 ફક્તે દુધવાલો છુટીરે ખાય છે માખણ ખાઈ જાનું ચેરી; જુઓ.
 લીની તે માણીયા વહાલો દેળી દે છે, જાસ પીની છે થોડી થોડી; જુઓ.
 વંદાવનની કુંસ ગલનમાં, ગૌધન ચારે ફરી ફરી; જુઓ.
 બાઈમીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, દાસ વલસ કહે કરજોડી જુઓ.

પદ ૪

થડીથડી થેકડીને જાવાદે જાદવા, તેમને માયા લગાડીરે;
 તેં મને માયા લગાડી નંદલાલ, તે મને માયા લગાડીરે;
 ગીરી ગેવરધન નખપરે તોળ્યો, ગોકુલ રાખ્યું ગીરધારીરે; થડીથડી.
 પાતાને પેશ્મ વહાલે કાળનામ નાંધ્યો, નિંદરની મામણી જાણીરે.
 વંદાવનમે રાસ રચ્યો છે, વસ દર્શાવે વનમાળીરે. થડીથડી.

વંશ તે વનની કુંચ ગઘનમે, ગાધન ચારે ફરી ફરી.

જાને પદાર્થ મહેતા નરસિંયાનો સ્વામી, ગોપીઓ આનંદ પ્રાપ્તિ; થડી.

૫૬

આંખડી કામજુગારી રે કહાન તારી આંખડી કામજુ ગારી

કેરે આંખડીને આંકે આંકન વાળ્યો, મોડ વનકડ્યાં જીવારી રે ક.

કહાને વનમાં ગણ રચ્યો છે. રેડા છે વેર વેર ખારી કહાન તારી.

જોડવા સ્વામી ચતુર શીરોગણી, ચરણ કમળ બલીદારી. કહાન.

૫૭

નર નરસ મણુપતિ શુંદળાને રામરીએ રે સ્વામી નરગજરા મણુપતિ

સમરણ માત સઢળ સીદ આવે, જાને પાવવડી જેની માત;

સ્વામી હાલકી આન કલીએ, હાલર જેનો તાત; શુંદળાને (૧)

શુદ્ધશુદ્ધ તારી અક્ષ જાંડારી, શુત કલ કામ પત્ર સાર;

મન કામના મહુર કલીએ, સઢળ શુદ્ધ જાંડા; શુંદળાને (૨)

શિશિ સિદ્ધિ એ દીકરીને, આનંદ રૂપે અપાર;

સેમ કુશળ એ જમાન કલીએ, ગણુતિનો પરિવાર; શુંદળાને (૩)

ગણુપતિનાથ, પડેડો હાથ, પ્રભુ થાય પાવતિ;

દેવ દેવિઓ કરે સેવના, કૃષ્ણુત કમલા પૈત; શુંદળાને (૪)

કમલેવ હરે કમોલ, સુખમણી કરે આરતી;

મહામુખ સ્વામી મણુલ મિરાજે, મહામંગળ મુનિ; શુંદળાને (૫)

આલ મિત્ર તે શીરપર સેવે, દેવને કહે હિનકારી.

વાન સહિત તે ગણનંદજી, આવે ચંમળ કાસી. શુંદળાને (૬)

૫૬ ૬

ભજો ગોવિંદ ગોપાલ, કૃષ્ણ કર્નેયો બુલે નંદલાલ ભજો ગોવિંદ
જીમનાકે નીરે તીરે ઘેન ચરાવે, મોરલી બજાવે નંદલાલોજી. ભજો,
મથુરામાં હરી રાસ રચ્યો હે, સહસ્ત્ર ગોપી એક નંદલાલ; ભજો.
ગુરુપરતાપે સાહેબ સંગત, બવળળ તારણ નંદલાલા. ભજો.

૫૬ ૭

શિજવાશીરે ગોકુળવાશી મોરલીઓવાળો શિજવાશી.
મથુરામાં હરી જન્મ લીધોરે, ગોકુળમાં ગયો નાશી; મોરલીઓવાળો.
મથુરામાં મામા કંશને માર્યો, ગોકુળમાં મારી માશી મોરલી.
માતા જશોદા બહુ શુષ્ક પામે. પુરણ પ્રગટ્યો અવિનાશી મોરલી.
મથુરામાં હરી રાસ રચ્યો હે, ઘે ઘે નાચે પેલો અવિનાશી મોરલી.
બાપ મોરો કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, ચરણ કમલકી મેં દાશી મો.

૫૬ ૮

સતો હમેરે વેપારી શ્રી રામ નામના, સતો વેપારી આવ્યા છે,
બધા મામના;
સતો અમારું વસાણું સાધુ સો કષ્ટને લાવે, અઢારે વરણ જેને
વહોરવા આવે; સતો.
અમારું વસાણું કાળ દુકાળ ન ખુટે, રાજ ન દડે ને ચોર ન છુટે
સતો હમે
રામનામ ધન્ય મારે વાળે ને ગાળે, હપલ હપર બેર જુગોળો
વાળે સતો.

લાખ તથા લેખાં નહિ ને, પાર જોનાની પુછ, જોનાનું હેમ તો
 વહેરી લેખે
 જ્યુરી છે મોર્ચી સતો હમેરે વેપારી જોનાનું નામના
 આવશેને ખાતા વહીમાં લક્ષ્મી જ્યુરી નામ છે, જોનામાં જ્યુરીજી
 લખીઆ
 નક્ષીયાનું કામહેરે, સતો અમેરે વેપારી શ્રીરામ નામના

૫૬ ૬

મારી દુકાન છે હરી નામનીરે, નામની, નામની, નામનીરે;
 મારી દુકાન છે, હરી.
 નર હરી રૂપી નાથું ધડું છું, ધરાહી મામે મામની;
 જુદા બાંજકને જુવાની આવે, આવે પુરુષને કામનીરે; મારી.
 હાટેને ઘાટે સાથે વેપાર કરે છે, ઉઘાડું ધામ દીન જામનીરે; મારી.
 વેરામ વેપાર દીન જામનીનો, લેવડ દેવડ નહિં દામનીરે; મારી.
 નહિં ૫૪ પંચને નહિ કાંઈ પાતક, કમાણી મામે કામનીરે; મારી.
 મારો વેપાર કરે તે ગૃહસ્થ થશે, અંતે પ્રાપ્તિ સુખધામનીરે; મારી.
 મોકલું હુંજીઓ હરી હરી કરીને સ્વીકારી વલ્લભરામનીરે. મારી.

૫૬ ૧૦

ખેટી પ્રીતો કરે નર નારીરે, જોનો જન્મ જન્મ ગયો હરી;
 ખરનારીયું ગમન કરે છે, તે નરક તથા અધિકારીરે, ખેટી પ્રીત.
 ભસ્માશુરને ભસ્મ કરી નાંખ્યે, મોહની રૂપ મોરારી. ખેટી પ્રીત.
 ઇંદ્ર ચંદ્રને કચંક ખેડો, ગૌતમ નાર હસીરે, ખેટી પ્રીત.

શુભ્ય પ્રેનારીને કાળે, સર્વ લોકપર જાણીરે જોડી પ્રીત.
દાસ નારાયણ કહે અર પ્રતાપે, સાચે રામે ગીરધારીરે, જોડી પ્રીત.

૫૬ ૧૧

વાલા પ્રેમને ચેશ થયા રાજીરે, એમાં શું કરે પંડીતને કાજીરે.

સાચી

લક્ષ્મી વિદુરને ઘેર કૃષ્ણ પરોણા, કેળાં લાવ્યાં માગી.
ગર્ભ મેલીને છોતરાં આરોગી, છપન ભોગ મેલ્યા ત્યાગી વાલો.
કરમાપ્રાર્થની ખીચડી ખાકી, વીદુરને ઘરે જમ્યા લાજી;
એકાં બેર ભીલડીનાં ખાધાં, નીચ ઘરે માગી માગી, વાલો.
મદી કરે ત્યાં ઝાંખી ન જુએ, ને ભરમના જાએ લાગી; વાલો.
ચાંદ જીવનતો નાથ બિરાજે, વૃજ વનિતા શું લાગીરે, વાલો.
જોડુજમાંથી મથુરામાં હરી આવ્યા અને આવ્યે તે લાગી, વાલો.
માથી તે પુતનાતે મારવા આવ્યા, પ્રાણ લીધા છે લાગીરે વાલો.
લક્ષ્મી કરે એની નિદાંકરે. એવા લોક છે પાછ, વાળો.
નરસીંહના સ્વામીને લાવે લજો, માથે ગીરધર રહિ છે ગાજી. વાલો.

૫૬ ૧૨

હો મનવા ખેતી ખેડોની મારા ભાષ, હરે કે કાયા ખેતર ખેડવું
સમ; હો મનવા.

સત્ય કરમનો કડખ બનાવ્યો, પ્રેમ પાસ છે મહી,
દીનતા તણા તો દાંડા ખેસાડ્યા વચનવળાં પૌરવાય.
હો મનવા ખેતી ખેડોની મારાભાષ,

સાખી

દયા તણી એને દાંડી બેસાડો, કેહેણીની કુકડી જડાઈ;   હે.
 રને તણા એને નિકાસ બેસાડો, કામાનું ખીલીયું સાઈ;   હે.
 ગ્રીણપત કેઈ જુસડે બનાવો, નામ નારાયણ નાડા લઈ;   હે.
 સમજણ કેરો સમન બેસાડો, દમનો ધસારો ધસાઈ;   હે.
 શાન્તિની સમેલો બેસાડો, જીમતીનાં જોતરાં બનાઈ;   હે.
 રેહેણી કરણીની રાશો આલીને, ઉત્તમ ધોરી જોતરાઈ   હે.
 પ્રેમતણે પરાણો પકડીને, ગમના ગોદા મરાઈ,   હેમનવા.
 હરી હોંસે હોંકારા કરીને, રામનામ કેહેતાં હંકાઈ   હેમનવા.
 હરી નામનું હળ બનાવો, ચીત ચવડું ધલાઈ;   હે.
 જુદ તણી મહીથી જડીઓ કાઢો, ખરાખીતો ખાવો જાય;   હે.
 ક્ષેત્ર તણો ભડકો બનાવો, ચંચળ ચવડી ધલાઈ;   હે.
 વાણીનું વરખેલું જોતરો, અખી ઓરણી અંધાર્ધ;   હે મનવા.
 મોહન બીજ તમે સહેજમાં ઓરો, ખ્યાન ધારણા લઈ;   હે.
 અદ્ભુતના ત્યાં ઓમકાર ઉદશે, ખેતર હરાયું દેખાઈ;   હે મનવા.
 કાયા કરપડી એ ખાંતે ખેડો, કલ્યાણ કાદરે ખોદાઈ;   હે.
 કામા ખરપડી એ લાવે નીદા; ખેતર ચોખ્ખું થાઈ;   હે મનવા.
 મરખરે ખેતર પકવ્યું, નીપજ સાતે સરાઈ;   હે.
 કુખેરને લાં ટોવા મોકલ્યો, ક્ષેત્રે છે સમજ લઈ   હે મનવા.

પદ ૧૩

ભજલે વારંવાર, કૃષ્ણને ભજલે વારંવાર; રામને ભજલે વારંવાર
 શુ ગાફત્ર થયે! ગુમાર, કૃષ્ણને ભજલે વારંવાર

પશુ પક્ષી સહ અવતરશેરે, ખાવા ન મળતી ચાર;
 તે દિવસ ક્યાં જુલો મચારે, વનમાં થયા હતા આડ;
 મળવાશમાં દુઃખ પામતા હતા, તેનો કરો વિચાર;
 અનુભવેલ દેવતાને દુર્લભ, તમને આપી કીરતાર;
 સારો શ્રાવે હરીને લજશું, એવો કર્યો કરાર;
 આ અવસરમાં રામને લજશે, નહિં લજે તો શિકષકરે.

કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.

અવતાર

યમ રાજની કરી જુથાની, તમને કાઢ્યા બહાર;
 કહેતા હતા તે કાંઈ ન પાળીઈ, યમનો ખાશો માર,
 માત પીતા સુત અને બંધવ, સાથે નહિં આવે નાર;
 માટે, મમતા કામ કર્ષી મેલી, ઉણ પતને તું આહાર;
 જુઠી માયા ને જુઠી કાયા, ને જુઠો સખ સંસાર;
 દીન થઈને હરીને લજે તો, લવજલ ઉતરશે પાર;
 દાશ નારણ સંગે ગુરૂ પરતાપે, હરી ચરણ ચીતધાર,
 આ અવસરમાં ગમ લજ લે સોવસા તરશે સર;

કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.
 કૃષ્ણને.

પદ ૧૪

સુનમાં તમે શુરે જુઓ, જુઓ ગગન પર ચઢી ચઢી;
 અમુલખ વાળાં વાગીઆં, નયણે નીરખો હરી હરી,
 ધડયા ઘાટતો પડી રહેશે, આવે નહિ પણ ધડી ધડી,
 શાત સાગર ઉલટયા, ગંગા જુમનાં વહી વહી.
 પાપી હશે તે ખુડીજશે, ધર્મી ઉતરશે તરાતરી.
 નરસીહ મેહેતો એમ કરી કહે છે, અમુલખ વસ્તુ જડી જડી.

આરતી ૧૫

સંજ સંજ આરતી સોધી લેને પાઠ. બાવા સંજ.
 બ્રહ્મા એ રૂપે ધડેલો ઘાટ, સદા નાટા રંગની આરતી. હો ગુર.
 આત્મ બોલો, સદા નાટા રંગની આરતી
 જમીન આસમાનમાં ધડીએલો ઘાટ, બાવા હિંદુ મુશ્લમાનની.
 એકજ વાત, સદા નાટા રંગની.
 સસરે યુગમાં તો રાજરે પ્રહલાદ, તેજુરે માંડ્યો ધણીનો પાઠ;
 સોનાના છે ધાર ધણીને, સોનાના છે પાઠ.
 સોનાના સિંહાસન બેઠા નાટા રંગની આરતી? હો ગુર આત્મ બોલો.
 તેતા યુગમાં રાજ હરિશ્ચંદ્ર, તેજુરે માંડ્યો હરિનો પાઠ
 રૂપાના છે ધાર ધણીને રૂપાના છે પાઠ;
 રૂપાના સિંહાસન બેઠા, નાટારંગની આરતી; હો ગુર આત્મ બોલો.
 દ્વાપરમાં રાજરે ધર્મ, તેજુરે માંડ્યો ધણીનો પાઠ,
 ત્રાંબાના છે ધાર ધણીને ત્રાંબાના છે પાઠ,
 ત્રાંબાના સિંહાસન બેઠા નાટારંગનાથ;
 સદા નહારંગની આરતી; ગુર આત્મ બોલો.
 કળીયુગમાં રાજરે બળીરામ, તેજુરે માંડ્યો ધણીનો પાઠ.
 મીટીના છે ધાર ધણીને મીટીના છે પાઠ મીટીને સિંહાસન બેઠા.
 નાટારંગીનાથ સદા નાટારંગી આરતી. હો ગુર આત્મ બોલો.
 બોલીઆરે બોલીઆ ધવને પ્રહલાદ;
 સતીઓના હોળે અમર પરવાસ
 સદા નાટારંગની આરતી—ગુર આત્મ બોલો—

પદ ૧૬

કો કરે જન્મજન જગતમાં જીવના હે ધોડા.

મોત્તા પીતા તેરે જન્મ દીધા હે-કરમ દીધો કોરતાર જુગમાં ૧.

કોઇ મરે દશ વીસ વરસમાં. કોઇ મરે છે માનુ બાળ જુગમાં ૨.

હિચ્ચીમેડી તેરા અજબ જરૂખા. તાહેં મડી નીકે તારી વાટ જુ. ૩.

હાથીને ધોડા માલ ખજના, કાઠના આવે તારી સાથ જુગમાં ૪.

ચુન ચુન મટીકા મેત્ર બનાયા, મુરખ કહે ઘર મેરા. જુગમાં ૫.

બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગુણ ચરણ કમલ બલીદાર જુ. ૬.

પદ ૧૭

તમને આરાધું અનદેવ, પ્રથમ કરું તમારી સેવ.

સવા પહેાર દહાડે સુતાં ઉઠે, બહેાર કરતાં બાળ.

માતા પાસે ખાવા માગે પહેલે જ્ઞાતઃકાળ. તમને ૧.

પહેાર દહામાં આવીમજે તો કાયા કરે છે કલેલ,

માણસ થાય છે મરવા સરખું, ઘડીમાં આવે કાળ. તમને ૨.

વાત કરતાં વઢી પડે છે, જાણતાં જાય જુલ્હા.

આંબડીએ અંધારાં આવે, કાયા થઇ જાય જુલ્હા. તમને ૩.

પંદર દિવસે એકાદશી આવે, ત્રીસ તણો મહીમાય.

રાત પડેને સ્વાપ્નું લાગે, વહાણું ક્યારે વાય. તમને ૪.

બળીઆમાં જે બળીયો કહાવો, સૌથી બળીયો કહેવો;

ત્રીજો પાંચે તેજ જ્યારે, ધુળ થઇને ધરીયો. તમને ૫.

તેત્રીસ કોટી દેવ મળીને, સા કોઇ તમને પૂજે;

કહે રણછોડ અનદેવ મલેતો, સરવે વાતો મુજે. તમને ૬.

- વીસાયાં તે વનમાળીરે જીવડલા   જુદા.
- બહાની માયા ભારીરે જીવડલા,   જુદા.
- આવ્યો છે તુંતો આરે કુનીઆમાં દેહદમવા.
- કેમ રસ્તે લાગ્યો રમવારે જીવડલા;   જુદા ૧.
- આવ્યો છે તુંતો ભક્તિના ભેદ ભણવા,
- કેમ ગણીત બેઠો ગણવારે જીવડલા;   જુદા ૨.
- આવ્યો છે તુંતો ચતુર્ભુજને રસ્તે ચઢવા,
- કેમ પાછો લાગ્યો પડવારે જીવડલા.   જુદા ૩.
- આવ્યો છે તુંતો જમરાને આપવા જીખાની,
- તે કેમ ભુલ્યો અઝાનીરે જીવડલા,   જુદા ૪.
- આવ્યો છે તુંતો ગુણ, ગોવિંદજીના ગાવા.
- કેમ લાગ્યો ધ્રુમ મચાવારે જીવડલા;   જુદા ૫.
- આવ્યો તુંતો બદ્રી પતિનું ધરવા બહાનું,
- કેમ પળ આદ્યુ જાનરે જીવડલા;   જુદા ૬.
- આવ્યો છે તુંતો રઘુરામ રૂપિ રીઝવા.
- કેમ જોયું જમપુર જાનરે જીવડલા   જુદા ૭.

આજ મેલે અચરત જોયું, મારું મનકું મેલું
 સિંહને આંતરે સિંહાણ, અગ્ન એને મારે માર,
 તેના મારથી દુઃખ થયું, મારું મનકું મેલું;   આજ ૧.
 વાલને જઈ વર આજ્યો, કુદડે એને યુવળ્યો ઝાઝો,

મગ્ગરે ત્યાં જઈને કહ્યું, માઈ મનડું મોહું. આજ ૨
અળમાં સિંહ ચરવા જાય બકરાનો એ મારજ ખાય;
બિલાડું તો ઠગી ગયું, માઈ મનડું મોહું. આજ ૩
કુતરો સિંહને શીખ દે છે, અળ ભેગો તેથી રહે છે.
કુખેરે તો ચિત્તમાં લલું રે, માઈ મનડું મોહું. આજ ૪

૫૬ ૨૦

માઈ જોવાનું જુડું ન જાણોરે સમજ્યામાં આણો,
સંઘાતમાં સંસાર શિઆળ, માયા અળનો ખાય છે માર
જન્મ મરણનું દુઃખ જાણોરે, સમજ્યામાં આણો. માઈ ૧
ખોટા વિચારથી વર સહી, કુકર્મ કુકડી ધુંચવઈ ગઈ.
મગ્ગરે ઊઘેડી ચારે ખાણોરે, સમજ્યામાં આણો માઈ ૨
મન કરમે કાયા ચઈ, માના ઉદરમાં ઊઘી રહી
બિલાડું બોલીએ બંધાયું, સમજ્યામાં આણો; માઈ ૩
જીવ ખાયાના પાજરામાં રહે છે, સંસારના એ પહીતરાં વહે છે;
કુખેર કહે કાઈ સમજી સાણા રે, સમજ્યામાં આણો માઈ ૪

૫૬. ૨૧

ઉડો કુવો જળ વિનાનો. પાણી લરે પતહારી રે.
અસત્ય, જુઠ નવ બોલીએ. બ્રહ્મા જુએ વિચારી રે. ઉડો (૧)
હેઠે કુંભાર ઉપર ચાઢડો તે મે ફરતો દીઠો રે
કિડી કેરાં નેત્રમાં હસ્તી જતાં દીઠો રે. જિડો. (૨)
નદી કેરાં નિર ઉત્તરમાં, જઈ પર્વત પર ચડ્યાં રે.
હરણ પાસો બાંધ્યા માલી પારખી પડ્યા રે. જિડો કુવો (૩)

હેં ભમ્મર ઉપર કમળ છે, માળા અખમાં હોડારે;
તેનો પ્રેમાળ વાથો વાપરો, ચોદ હવનમાં મીડારે; ઉડા કુવો. ૪
હેં માગર ઉપર પનીહારી, તે મેં ભરતાં દીકાં રે.
ગોરખ બોલ્યા વિનંતિ, વાણી છે બહુ મીડારે બોડા (૩)

પદ. ૨૨

હાં હારે તંબુરો વાગ્યો, મારો ચેતન આતમ જાગ્યો.
પાંચ તત્વનો બન્યો તંબુરોજી, હેતુનો બાંધ્યો ધાગો, મારો (૧) હાં
ત્રણ ગુણના ગમા બનાવ્યાજી, માંહી ઝોંઢંગ સોંઢંગ તારલાગ્યો મારો (૨)
વિચાર વાંસને દાડે ધાલ્યોજી, શુરતાએ ચઢ્યો આધો; મારો (૩) હાં
ચિત તણીએને ચમરી બેસારોજી, જ્ઞાન ધોડીએ સાંખ્યો મારો (૪)
પાંચ પચીસ કુદડીએ મળ્યોજી, કાન કોધ મોહ ટાંગ્યો; મારો (૫)
નિજ નામની ધુને ગયોજી, જન્મ મરણ બે ભાગ્યો; મારો (૬) હાં
ગરીબ ધરે ગાયે તંબુરોજી, કુબેરે પ્રેમ કરીને માગ્યો. મારો (૭) હાં

પદ. ૨૩

બજન બડી તરવા રાધે ગોવીંદા તમે બજોને નરનેનાર, રાધે; (૧)
તમે બજોને ઉતરો પાર, રાધે ગોવીંદા જમપુંરીમાં ખાસો માર (૨)
તેમાં કોઈ કરે નહીં વાર, રાધે ગોવીંદા, તમ પસ્તાશો નરનેનાર (૩)
તારો એળે જશે અવતાર, રાધે ગોવીંદા હરીજન કહે વારંર વાધા (૪)

પદ. ૨૪

શંકર વશેરે કૈલાશમાં, ભોળો જન્મનો છે ભોગી,
કહાવે નીલકંઠ જોગીરે, સદાવશો આનંદમાં—

- હરે જોવા પાર્વતીના પ્રાણુ એવા ઉમીયાના આધારે
 જોગી વડે જળમંડમાં, શંકર વશેરે દેવાસમાં (૧)
- સકળ દેવોના તમે દેવતા રે, મેહલોકોના નાય,
 પંચ વદન અળખી રણા, ધર્મે મંદ્રમાલેલાટ રે. શંકર વશે. (૨)
- મહાદેવ કહે ઉમીયા શુણા રે, જાવું ગંગાને તીર,
 ધ્યાન ધરું પેરી અંહાનું. મન કરી રાખું ધીર રે. શંકર. (૩)
- ઉમીઆ કહે મહાદેવજીરે, વનમાં અપશરાં આવે.
 કેમ કરી તપ આરાધણી, કામઆણુ ચલાયારે. શંકર (૪)
- રૂપ માળા કંઠ ધરી રે, અંગે ભસ્મ ન માય,
 વરદાન આપે શિવ દેત્યને. દેવ સાથે લલવા વેરરે, શંકર (૫)
- ગંગાને તીરે આવ્યારે, ત્યાં દીકા મહાદેવ
 ત્યાં તો બનાવી પુલવાગીઓ બોવાં બીજ્યાનાં ખેરો. શંકર ૬
- શંકરે તપ આરાધ્યું, જાણી ઉમીયાંએ વાત
 મદ મદ ચાલે ચાલીયા, લીધો બીલાનો વેશરે. શંકર (૭)
- નેત્ર બોલીને શીવે નીરખ્યાં રે, દીકાં બીલ્લા રાણી.
 કહોને કામીની કકાંથી આવ્યા, ક્યાં છે તમારો ધર વાશરે શંક. (૮)
- વાશતો હમારો વેગજારે, હમે બીલા રાણી.
 જોગીશ્વર જાણીને આવ્યાં પૂજવા, ક્યારે મલશેવર વાશરે શંક. (૯)
- મહાદેવ કહે બીલ્લા શુણારે, વનમાં ગયાની શી આશ.
 માઈં કહ્યું માનો મૃગા લોચની, રહેા અમારી પાશરે શંક (૧૦)
- બીલ્લા કહે મહાદેવજીરે, ગંગા પારવતી નાર
 બીલ્લા રાણીને તમેશું કરો, તેની કોણુ કરે શેવરે. શંક. (૧૧)

પાર્વતીને પીયર વળાવુરે, અંગા તમારી દાઢ,
સદા રહેા આનંદમાં, રહેા અમારી પાશરે, શંકર (૧૨)
આય શીખે ને સાંભળેરે, હરી રાધાનો રાસ;
તે નર વૈકુંઠ પ્રામસે, ગુણ ગાય ધીરે દાશરે શંકર (૧૩)

પદ ૨૫.

અંગદા ખુબ અન્યા મહારાજ, જીસમે નારાયણ બોલે;
ધસ અંગલામાં દશ દરવાજા; ખીજે પવનકા થંભા;
આવત જવત કોઈ નહિં દેખે, એહી બડા અચંબા—અંગલા. ૧
મસિ અંગલામાં બાજી બાજે, બાજે કી શુર વેરી;
તાલ પખાજ એર મરદંગ બાજે, રાગ જનીસ ગાવે—અંગલા. ૨
હાડ ચમડ કી દેહી બનાવી, નવ નાડીકા કોટ;
બાજી ગરકા ખેલ મચયા, રંગ ખુબ લગાયા— અંગલા. ૨
પાંચ પચીસેક પાતર નાચે, મનસા તાલ બજાવે;
શુરત નુરતકી મરદંગ બાજે, રાગ જનીસે ગાવે— અંગલા. ૪
રોમ રોમકી જાયા બનાવી, ત્રણ ગુણકા તાળા;
કહેત કબીર સુનો જાહ સાધુ, ચેતન સુતના વાલા—અંગલા ૫

પદ. ૨૬

મોહન રસીયા આયો બગીચોમેં, ખીલ રહી રાખ કલી કલી;
એક કલી મહાદેવકું ચડાવી, દુસરી તો હનુમાન ઘેર ખડી મો. ૧
એક કલી સ્ત્રીહાસન એકી, દુસરી તો માલણુ ઘેર ખડી.
કેવડો કસ્તુરી બેહેકી રહ્યાં છે, જાલ ચંબેલી માંહી ખીલ રહી. મો
બાછમીરાં પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરણ કમળ ચિત્ત હરીહરી. મોહન

પદ. ૨૭

આ અગન ગાડી ખડી, માહે અમુઘખ વસ્તુ ભરી;
 અડક સુરતા સીધી ચાલી, સલેપાટ પાઘરી.
 પલ પલ પૈયું ફરી રહ્યું છે, વાગે ધંટ ત્યાં ધડી. આ અગન ૧
 ડબામાં તો માલ ભરીને, બેઠા સાહેબ ત્યાં ચઢી;
 પાંચ જુજ તણુ ગુગુ વસ્તુ, કામ કોધમાં ઠરી. આ અગન. ૨
 આપે અંજન હાંકવાં માંડ્યું, જોયુ બ્રહ્માંડે ફરી;
 મન રાજા મુસાફર થઇને, લક્ષ ચોરાસી ફરી. આ અગન ૩
 પુન પૂર્વતું આવી મળ્યું ત્યારે, ટીકીટ મનુષ્યા દેહ ધરી,
 પાપ પાકીટ નાખી દહને, સમાગમ કરીએ ધડી. આ અગન ૪
 ઓચિત્ત રોશન આવશે ત્યારે, સઘલુ રહેશે ઠરી;
 ચૈતન થઇને ચેતી જુઓ, સત્ય શબ્દ સાંભળી. આ અગન ૫
 સૌની તપાસ સાહેબ લે ત્યારે, ખરાખી ચોરની ખરી;
 હરીહર ગુરૂને ચરણે રહીને, આનંદ રૂપે ઠરી. આ અગન ૬

પદ ૨૮

ગાયો ચારીને કહાન ધેર સિધ વ્યાને એવારણાં લઉં વારી વારી,
 ઉધાડે દીલે જ્યારે રમતેલા દીકા, ઝુઝણી ક્યાં વીસારી હો;
 નંદના નાંધણીઆરે;

ખમા રાય રણુછોડ, રંગીવારે ખમા કહાન ઝુઝણી ક્યારે વીસારી
 ખમા મારા મનના, મોહનજી ખમા મોરા તનના ત્રીકમજીરે,
 રડે રૂએને કહાન રૂદન કરે છે, લાવો બેસાડો એની ઓથે;

એરે ઝુલણીને કારણે મારો, કહાન કુંવર ભોંય લોટ. હો નંદના ૧
સાવ સુનાનાની ઝુલણી હમારી ને માહે રૂપાના વાધા,

અહ્યારે કહાન કુંવર છાનો રહે એતો કહાન કુંવરના વાધા;
હો નંદના નાંધણીઆરે ૨

ખંતીલો દરજી ન્યારે સીવવાને ખેઠો, કહાન કુંવરના વાધા;
રૂપી મે ગજનો મશરૂ મંગાવુંને પ્રેમની નંખાવું માહે ધાગા;
હો નંદના નાંધણીઆરે. ૩

જરકંશીને જામે સીવડાવુંને તેમાં સીવડાવું એક ટોપી,
અહ્યારે કહાન તું છાનો રહે તને કાલે પરણવું ગોપી હો નંદના ૪
દારકાં તમે ગોકુળ કીધું ને ડોકાર કીધું કાશી;
દારકાથી તમે દોટજ મૂકી ડોકાર આવ્યા નાશી. હો નંદના ૫
એરે ઝુલણીમાં કંઈજ નથી અને જરીએલાં માણે મોતી;
એરે ઝુલણીના કારણે હુતો ચાલુ ગોડળીઆં જોતીરે હો નંદના ૬
એરે ઝુલણીમાં કાંઈજ નથીને બખીઆ મુકાવું રામ રાત :
ગાય શીખેને સાંભળે તેના ગુણ ગામ જશોદા માતા. હો નંદના. ૭

૫૬ ર૯

મારા સાચના સંગાતી રામ જેણે પ્રીતો કીધી,
વાલારે મારા આપે અવીને ઉલા રહેજો.
જેણે પૂરણુ કામે કીધાં, રામ જેણે પ્રીતો કીધી-ટેક.

વાલારે મારા પ્રથમ પ્રીત જેણે કીધી, તેણે અવીચળ પદવી લીધી.
રામ જેણે પ્રીતે ૧

વાલારે મારા મીરાંઆપને પાડે દીધો, જેણે વીખના ખાલા પ્રીતો.
રામ જેણે પ્રીતો. ૨

વાલારે મારા સુદામાના સંકટ હયાં, જેણે મહેલ કતકના કીધાં
રામ જેણે પ્રીતો. ૩

વાલારે મારા બળતાં રાખ્યા પાંડવ વીર, દ્રોપદીનાં પૂર્યા ચીર,
રામ જેણે પ્રીતો. ૪

વાલારે મારા દુર્યોધનના મેવા લાગી, વિદુર ઘેર જમ્યા લાજ.
રામ જેણે પ્રીતો. ૫

વાલારે મારા લાપે બીલડીના ભોર ખાધાં, રણક્ષેત્રમાં ઈડા રાખ્યાં,
રામ જેણે પ્રીતો. ૬

વાલારે મારા જુનાગઢમાં તે હાસી કીધી, જેણે હાથે હુડી લીધી;
રામ જેણે પ્રીતો. ૭

વાલારે મારા મોઢાસુનાં તમે મળ્યા સવા વાલ સોતે તેળાય;
રામ જેણે પ્રીતો. ૮

વાલારે મારા રાહીરાસના કાચ દીધાં, જેણે હાથે શ્રીફળ લીધાં,
રામ જેણે પ્રીતો. ૯

વાલારે મારા પ્રહલાદની વારે ચઢીયા, હરણકંથને હણ્યા;
રામ જેણે પ્રીતો. ૧૦

વાલારે મારા વંદાવનના છો પાથી, એમ ગાય છે જીવજીદાસ,
રામ જેણે પ્રીતો. ૧૧

હારે હરી ધમ્મજ પ્રમાણે થાયે, હવે હીણપતમાં કુટાયરે; હરી.

હારે પાર્વતીની પ્રીતજ જેવી, અર્થે અર્થે તે ઉભીઆ જેવી;

હારે જગત માતા જનુની જેવી, એતો હરો પદમાં ભસ્મ થાયરે.

હરીની ધમ્મજ. ૨

હારે સીતા જેવી તો સતી નહિં, અગ્નિ વચ્ચે તે ઉભી રહી,

હારે રામચંદ્રની આદી ચંદ્ર, એક સમે તે વનમાં જાયરે. હરી ૩

દ્રૌપદી તે મોટી સતી, પાંચ પાંડવ જેના પતિ;

કૃષ્ણજીને તે સાયના હતી, એતો સલામાં સંકટ ભરાયરે હરી ૪

દમયંતીને નજે કાઢી, કળીયુગે તે ભાંતિ ભાંગી;

વનમાંહે તે વન વસાવી, એતો દાસી તે દુઃખમાં ભરાયરે હરી ૫

અહલ્યાની સહ્યા ચંદ્ર, અંજની તે છુપાઈ રહી;

તારામતી તે ચંદ્રને ગઈ, ગમતું ગોવંદજીન જુલાયરે. હરી ૬

કરવું કિરતારનું, એન કરશે, હગલાં ભરાય એવાં ભરશે;

લખનું ભવિષ્ય પાછું ન કરશે, કુખર હલે ગુફતારે તરશેરે. હરી. ૭

રજુછેડ રંગી, હું હરે તમારી બંદગી; રે હું હરે તમારી બંદગી;

રજુછેડ રંગી હું હરે તમારી બંદગી;

રજુછેડ રાવા, તમે ગોમતીમાં સંતાયા; (જેવાર)

રજુછેડ રાવા, તમે જોદાણાને મન ભાળ્યા; "

રજુછેડ રાવા, તમે દારકાથી આયા; "

રણછોડ રેવા, હું કરું તમારી સેવા;   ,,
 રણછોડ રસીયા, તમે મારા રહે કમલમાં વસીયા;   ,,
 રણછોડ રંગી, તમે મારા જન્મે જન્મના સંગી;   ,,
 રામા રામા એ થાયે પુરણ કામા;   ,,
 જે રણછોડ જે રણછોડ જે રણછોડ માખણ ચોર;
 જે રણછોડ દાતા હરી, નહિં બોલે તે જાશે મરી;
 હરીકા ભજન કરંગારે, જમશે નહિં ડરંગારે.
 સગર ગોમતીમાં નાહીએ, તેના ચરણા મૃત લઇએ;
 જે જે નર્મદા મધ્યામાં, જે જે ભાગરથી મંગા,
 ધન્ય ધન્ય મંગાખાંડની વારી સવા વાલ થયા વનમાલી,
 ધન ધન દ્વારકાં વાસી, ડોકાર કીધું છે કાશી;
 જે જે નારાયણ માખાપ, ટાળો ભોગીને પરીતાપ;
 જે જે નારાયણ પરમેશ, વંદુ ચરણ તમારે શેષ,
 રઘુપતિ રાધવ રાજરામ, પાતત પાવન સીતારામ;
 ભજમન પ્યારા ભજમન રામ, ભજ લે રાધે સીતારામ.

કુન. ૩૨

જય જય ગુર મહારાજ ગુરકે, જય જય ગુર મહારાજ ગુર;
 જય જય પરિશ્રમ સયગુર, જય જય ગુર મહારાજ ગુર.
 નિશ્ચ નામજ લઇને કરું, જય જય ગુર મહારાજ ગુર.
 ક્યા નામ વિના નહિં કરું, જય જય—
 નારાયણ સીંગની કરમાં ધરું, જય ॥
 હિમત સીંગને વચને વરું, જય ॥

શાસ્ત્ર ૩૩

આબ્યા છે મુગટ ધારી મારે ઘેર આબ્યા છે મુગટ ધારી,
 પ્રેમના પાઠ મેતો પ્રેમ કરી પાશર્વા, ઉપર બેસાડ્યા મોરાસી;
 ભુગટે જમોને જીવણ હમારા, નીર લરી મંગાવળ ઝારી, મારે.૧
 હારે પ્રેમના તે પૂજા ધણા દીસે પાતળા, વણ વેડમીને શકર સુવાળી
 ભુગટે જમો જીવણ હમારા, શેવ પ્રસુદી છે સારી-મારે ઘેર ૨
 વરતના દુધની ખીર કીધી સારી, ઉપર લાવું ઘીની વાઢી;
 ભુગટે જમોને જીવણ હમારા, સુખડી સેકી છે તત્ત ધારી. મારે.૩
 પાકુરે કોળું મુરણ સીંગને, વાલોળ વંતાકે વધારી;
 ભુગટે જમોને જીવણ હમારા, કરાં આપું દીસ કાઢી. મારે ઘેર.૪
 લાવ દાશના પ્રભુ લાવના ભૂખ્યા, છખી ઉપર ભજિં વારી;
 ભુગટે જમોની જીવણ હમારા, મકતો અરજ કરે છે તારી. મારે ૫

૩૪

ધ્યાન એક હૃદય કેઈ ધરવું આરે સંસારમં એકજ વખત મરવું
 ભજોની તમે સદા નીરંજન નામ એજ આવશે સાથે પ્રીતનું શું
 કામ; ધ્યાન એક હૃદય કેઈ ધરવું,
 નથી સગા જેન માને ભાઈ પુત્ર પુત્રી જેન બનેલી ખોટી છે સ.

ગાઈ; દયાન.

ખોટી છે, ધન દોલતને માયા રામ રામ આ રામ ભરેલી ખોટી
 છે કાયા, દયાન
 સત્ય એક નામ હરી સાચુ, એના વિના આરે જગતમાં સર્વ છે
 કાચું; ધ્યાન.

૫૬ ૩૫ જિય તને કેજી આવે એ રાગ.

મુંદ મનવા જાણે છે મરવું નથી, જો યું પીપસા થાને ખરું
નથી જો યું.

અતી હોશે ઓઠાડી મ'ડા ખાટડીરે, એતો તાણી જાણે તારી
ઠાઠી જો; મુંદ.

ખાત ખાતનાં વાણત્ર રડાં વાળ્યાં જો, આવી આંગણાં કુટશે
આભાગીમાં જો; મુંદ.

મુંદ મલકાતા ચોરીના માણીઆ, કરી ઠીકીયારી કુટશે ઢાણીઆ જો;
મુંદ મનવા.

તારે આંગણે રાખ્યો ટો રથ'બ માણકો જો. કુટે કન્યા તે કરે લઈ
મહાણકો જો, મુંદ.

બળી ગોરનું વારીને બાણું ગાણ્યારે, મળી માનુની ગાઈ રડારાણ્યા
જો; મુંદ.

ધામ હુમથી હુલન ક્યું કારમું જો, બાર દિવજે બોલાવ્યું તારું
બારમું જો; મુંદ.

તારે માથે તો મોત તણો માર છે જો, હરી જનને સેવ્યાથી સદા
સાર છે જો; મુંદ.

કાઈ કચરાયો કાળ તણા કુટમાં જો, ખરે બાપુ તે ખરે બાપુ તે
ખલકમાં ખુટયા જો, મુંદ મનવા જાણે છે મરવું નથી જો.

૫૬ ૩૬.

રામ રાખે ત્યાં રહીએ ઓઘવણ ગમ રામ રાખે ત્યાં રહીએ
ચીઠીના ચાકર થઈએ ઓઘવણ રામ રાખે ત્યાં રહીએ

કોઇ દીન માંડમે કોઇ દીન બંધણી, કોઇ દીન બંધણી જાણી જો.
કોઇ દીન હસ્તી ને કોઇ દીન ઘોડા, કોઇ દીન પાકમે ચણાણ
જોયવણ.

કોઇ દીન ખાળ મે કોઇ દીન લાડ કોઇ દીન રકમ કાણ, જો.
કોઇ દીન ટાલીયા કોઇ દીન તળાણ કોઇ દીન ભોંય ભોળાણ જો.
મીરાં કહે પ્રજા ગીરધર નાગર કહું આપ થડો સેહેનાણ. જો.

પદ ૩૭ સુલખી.

સોનાતું બોર ઝુમે નંદ કીશોર પ્યારાને પારણે સોનાતું બોર
હીરા માણેક બહુ જડીયા પારણીયે આગુબાણુ દીસે રૂડી મોતીડાની
કાર

પ્યારાને પારણે સોનાતું બોર
કંઈ કંઈ કાનાને નયણે સારે કામળીયાં કંઈક બનારી રૂડી
કસ્તૂરીની કાર.

છપી જંગીલી પ્યારી કાના કુંવરની હાથે ગ્રહી છે રૂડી હીરની દોર
અભાનંદ કહે મુખ સ્તીલું બાલ્યતું ગોપીજી એ છે જમ ચંદ્ર
ચકોર પ્યારાને પારણે સોનાતું બોર

પદ ૩૮

પુનેમ કેરો પુર્ણચંદ્ર છે રાસ રમે નંદ લાલોણ
નટવર વેશ પર્વો નંદલાલે શ્રી જોવાને ચાલોણ-પુનેમકેરો
શાંખનાં વાણન વાળે નાયે જસોદાનો કાલોણ-પુનેમકેરો

સોળ સહસ્રાં આટ પડરાણી વચન રહે મારો મારો-પુનમ.
 મોરો હો પ્રભુ ઝીરખત વાયર રણુઓડ દોરો મારો-પુનમકરો

જા. ૭૫

વેણાં જન વાગે વેણાં જન વાગે, કુલ રામ રણુ વેણાં જન વાગે-
 નિર ભરી નદીમાં ધોવાસે વાગે, કપુત કરી કરી કુણી

બ્રમ રંમ ત્યાગે વેણાં જન વાગે

કામનીનો મન મોચે મોચા જળ જળે

તે તો નરક નીલ ભરજે, માંત્ર ભરી કાચે સુશરાણ

ચાળ ભરી પહવાન ધર્યો ચાળ આગે

ભાવે બ્રહ્મ બૂલી મચે સુની જન આગે સુશરાણ

સંત શુર કે સંજરે કે રામ નામ ગાતે

અરજુન કે ઝોર કીમા મારી પાસે માગે સુશરાણ

ધ્રુવ ૪૭

જય રામા જય રામા, સાધુ જય રામા જય રામા રે;

ગોપાળા ગોવિંદા રામા, જય રામા જય રામા રે.

રાધે રામા રાધે રામા, રાધે, રાધે, રાધે રે;

પરીશ્રવ્ય અવિનાશી રામા, બળે વારંવારે રે;

જય ગોવિંદા હર ગોવિંદા, નારાયણ તું હરેરે

જય રામા જય રામા તું જય રામા જય રામા રે;

૫૬૪૨

ભજન કરીશોરે હો માધઓ, આ કાયાને કાચો પાકઓ. ભજન.
 ગુરંએ રચ્યોરે હો કાચો, તેને તમે રૂપે રંગે રાચો, ભજન.
 નજીએ આપણુ રે જીહા, નજી પાણીના પરપોટા. ,
 કુલીને નશોરે હો દુલી, નજીએ આરે જીવાની જીહી ,
 ભયના માર્યારે હો મરસો, તાર્યા સત ગુરંનારે હો તરસો. ,
 શાસ ગીઠાનારે હો સ્વામી, તનમન સોંપ્યું અંતરગમી ,

૫૬૪૨

મધરાતે વાઘાની વેણુ વાગીરે, હુતો સુતીતી ઝગકીને નગીરે.
 હુતો મોરલીના રાગમાં ઘેલીરે, જોવા નજી વેલી વેલીરે. મધરાતે
 મારા ધરનાં સૌ વાવરે, હું તો જીવું વાલાને જો ઉતારેરે. મધરાતે
 હમે રમતા હતાં વદાવનની વાટેરે, વાલો ઉભાતા જમનાને ધાટેરે.
 મારે માથે મટુકી દહીં દુધનીરે વાલો વાત પુછે દુધ દહીંનીરે
 મધરાતે.

અરે મને એમ કરી ઉમાં રાખેરે, અમે મારાં જોરસ જોવાને નાખેરે.
 કરજોડી જોષીકા ગાવે રે, ગુરુ ગમસે મધામ આવેરે; મધરાતે.

૫૬૪૩.

ક્યાં ગયો પેલો મોરલીવાળો. અમને તે રાસ રમાડીરે.
 રાંસ રમાડવાને વનમાં તેડ્યા, મોહની મંત્ર સ્મ્યાવીરે; કહાં.
 માતા જ્યોત્સના સ્નાન પુરાવે, કેશર કાંટાં ઘોળીને, કહાં.

હવથા વેણુ સમારી સુતી, પેરી કમલ ચોળીરે; કહાં

ખાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરણ કમલ ચીન ચોળીરે;
ક્યાં ગયે! પેઠા મોરસ વાળો.

પદ ૪૮

હારે મારે ભગત કરે તું નામ લાલ લખને, જે વા
ખેડાં બેઠાં મને બજે તો, હું સાંભળું રંગ રહી રહીને માડ.
હમા લિખાં-મને બજે તો, હું સાંભળું ત્યાં જય વત્સલ માર.
સૂતાં સૂતાં-મને બજે તો, હું સાંભળું પેરી રહી રહીને માર.
ભાવ થકી-મને બજે તો, હું નાચું ત્યાં ઘેઘ ઘેઘને માડ.
ખાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, ચરણ કમલ ચિત્ત લલ લખને;

પદ ૪૫

જેઠ કો જગતના આવરે, ધર્મો બેષ કુતીને ખાવા
જ્યાં પ્રેમદા પાણી બરે ત્યાં નિત્ય જાએ નહવા.
રાંઝી છાંડીને વેર નર કેદ ન હોય, ત્યાં આવો ખેસે છે ગાવ મેલે.
લોકાનાં છોકરાને હેડી રમાડે ખાવો પરજો પ્રીત થાવા.
ગૃહસ્થ સ્ત્રી રીસાય ત્યારે, જય આવોજ મનાવારે. જેઠી ર
ધુપ કરીને ખાવો ધ્યાન કરે તે, ભોળા લોકને લખાવા.
જોજ ભગત કહે આવો સેવ, એને જમણીમાં જવોરે. જેઠ ૩.

પદ ૪૬

ભરમાવી દુનિઆ બોળીરે, ચાહ્યા ખાવા મણુન ચોળીરે.

સરા પાગાને ચીરી કરેને, આપી મુણુકારી ગોળી.

જવ હણુતાં ક્યયા ન જણે, જેવા સ્ત્રીવ કહર ને કોળારે. ભરમાવી.
 નિત્ય નિત્ય દર્શનનો નિયમ ધરી, આવે તરીયાની યાળી;
 માય માય કહી આવો માન દીયેને, દેવે કામનાની હોળારે. ભરમાવી.
 સખવા શિલ્પને બેળા કરીને, ખાચ ખીર ખાંડને પોળી;
 બોળે બોળે કહે કવ સખવામાં, બોળા બોળે જે બોળારે. ભરમાવી.

પદ ૫૭

જે કોઈ પ્રેમી અંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના હરમાં હરે;
 સિંહલુ નેહ દુઃખ હોય તે, સિંહલુ વ્રતને જરે;
 કનક પત્ર પામે સહુ ધાતુ, કોઈ અહર નીરરે. પ્રેમરસ.
 શાકર પાતુ શાકર કવન ખરતા પ્રામજ હરે,
 ખારા સિંહલુ નાજલુ જેમ મીઠા જળમાં મરે. પ્રેમવસ.
 સોમ વાલી રસ પાન મુદ્ધ જે આલ્લશ હોય તે કરે
 વગર વાંશી નવ કરાવે, વેદ વાણી નિગરે. પ્રેમરસ.
 ઉત્તમ વરતુ અધિકાર વિચાર્યો તદ્દપિ અર્થ નવ શરે
 મન્દ્ર બોળી બમ્બો મુદ્રતાદળ, દેખી સંયુત બરે. પ્રેમરસ.
 પ્રેમ કોટી સાધને પ્રેમ વીરુ, પુરપ્રેત્તમ પૂઠ નવ હરે;
 હયા પ્રીતમ શ્રીગોવરધાપર, પ્રેમ ભક્તિએ વરે. પ્રેમરસ.

પદ ૪૮

હારેમલા વિઠલ વગાડી વાંચડી, ઉભો જીનનાને તીરરે. વાંચો વિઠલ.
 મોલા મોલા મુનીવર દેવતારે, અરે મેલા ચેહ જીવનરે. વિઠલ.
 હારે મિરી પર્વત દુમી પડ્યારે, હારે થયો બહુ ઉત્પાત. વિઠલ.

હારે ગોપીઓ તે સરવે વિહલ થઈરે, હારે આવી મોહનની પાસે; „
 હારે એવું સુનીને શ્રીહરે બોલ્યારે, હારે જાઓ તમારે ઘેરે; „
 હારે વાલો પીઠ પોનાના પરહારે, હારે નન તમારી પાસરે; „
 હારે પ્રભુ લીલા દેખાડો આપણીરે, હારે પુરા અમારા કોઠરે. „
 હારે વાલો અમરત થમ અમરવેલીરે, હારે ધન ધન ભગવંતરે. „
 હારે ત્યારે મોરાર મૃત એમ વીનવેરે, હારે રહો અવિચળ નામરે. „

૫૬ ૪૯

કયા ગદ્ગતમે પડા દીવાના, કયા ગદ્ગતમે પડા;
 ગોપીચંદ ભરથરી રાજા, માલ મુલક સખ છોડા; દીવાના કયા.
 હનુમાનકી સેવા કીની, અમુલ્ય વસ્તુ ભરી; દીવાના કયા.
 નામદેવકે છપર છાયે; વિકૂલ હૃદયે ખડા; દીવાના કયા.
 કહુત કમ્પીર મુનો ભાષ સાધુ, ચેતનવાલા ખડા; દીવાના કયા.

૫૬ ૫.

આજ મેતો પુજન ચલી હનુમાનકું, હનુમાનકું આજમેતો (મેવાર)
 હનુમાનકું તેલ કટારા, દુધમે નવાઈ મેરે રામકું; આજમેતો.
 હનુમાનકું સોંદર ચડાવું, ચડન ચડાવું મેરે રામકું; આજમેતો.
 આકડેકે કુત્ર હનુમાનકું ચડાવું, કેલડેકા કુત્ર મેરે રામકું; આજ.
 તેલકી પુરી મેરે હનુમાનકું ચડાવું, ધીકી પુરી મેરે રામકું; આજ.
 બામ મીરાં કહે પ્રયુ ગીરધરનાગુણ, ચરણ કમલ ચિત્ત લાલકું
 આજમેતો પુજન ચલી હનુમાનકું.

૫૬ ૧૧ સ્તુતિ.

પ્રભુ મહન મતી છે તારી, કાણુ કરી શકે મતી મારી;
 કહો અવધપુરી મુજ મામ, કહાં કાશી વિચનાવનું પામ. પ્રભુ.
 જેમ શુતા સેજ પલંગમાં. જેને કાંટા વાગે છે અંગમાં; પ્રભુ.
 જ્યાં સર્ગા સહોદર મારાં, તે પશ્ચી ખમા કહેનારાં; પ્રભુ.
 જ્યાં પુત્રને મુજનાસી તે મહાજ્ઞાની રખવારી. પ્રભુ.
 જેમ શુતા રંગ મેલોમાં, તેઓ ચલા છે શુભોમાં. પ્રભુ.
 મું વડું પ્રભુ હું વાણી, મારી રખા સરવે જાણી. પ્રભુ.
 દીન બંધુ સેવક ધૃષ્ટિ, માસી આસાઓ જેતે છે. પ્રભુ.
 એવી આશાઓ પુરી કરજો, પામર પ્રાણીને પાર ઉઠારજો. પ્રભુ.

૫૬ ૧૨ ગરબી.

ગોપી ગદતીરે હો પાણી, વાલે છારે મુજને જનાં જાણી;
 ચુંદીને છેડેરે હો વળગ્યો, રહેને છુતારા અમથી અળગો. ગોપી.
 મારે મહી વેચવા હો જાણું, તારે મહી છુટી છુટીને ખાણું. ગોપી.
 ચાલો સખીઓ વહેલાં હો જાણ્યે, જાળને નંદ બાવાને કહીએ. ગોપી.
 સખીઓની જોડેરે હો ગાતાં, તેતો રસ મારા રૂદીયામાં રલાંતાં. ગોપી.
 દાશ મીઠાનારે હો સ્વામી, તન મન સોખું અંતરજામી. ગો. પી.

૫૬ ૫૪

આંખડી કામણુ ગારીરે કહાન આંખડી કામણુગારી;
 એરે આંખડીએ આડો આંકજ વળ્યો, મોઢ પમાડયાં બીજનારી.
 કાઢનતારી આંખડી કામણુગારી.

વંદા તે વનમાં વાલે રાસ રચ્યો છે, રાહી છે, રાહી છે રાધે ખ્યારી
મુરદાસના રત્નામી મહાર શીરોમણી, અગ્નિ કમળ ખલહારીરે. કાન.

સારા હાલરકાનો. (શાળી)

માતા જસોદા બોલાવે જમવા લાલને,

આલો લાડકવાયા લાગુ અલખેલા પાય;

રંજ રસીયો આવે રીસાયો તે નહિં

પુઠે દોડું ત્યારે નદવર નાશી જમ્ય, માતા

જસોદા.

હે કાના શીરને સંતાપો મંદીર કામ છે;

વાટ જોતી ખેતી રહી વલ વલતે મન,

શીખામણ આપું તે શેં નથી લાગતી.

શામળા શા માટે તમે બરો નેત્રમાં નીર, માતા જસોદા ૨.

તારા ઢંબરે ધુતારા કોઇ એક જાણશે;

તારે પરજવાની થાશે હજી પેર;

તને કન્યા કોણ દેશે વાંકે વાંકે

ડહામણ મેલી મેત્રી રહાડ તજી ચાલો ઘેર. માતા જસોદા. ૩.

હવે જો માઈં તો મુજને સોગમ છે.

તમે જીત્યા હું હારી જગદીશ,

હવે શું કરું લાલવાયા નંદજી તાતને

બાકી શામું છું મુને બહુ અઢે છે રીશ. માતા જસોદા ૪.

જ્યમ તમ સમગ્રની લાઠ ચાલ્યાં મુદર શામને

પ્રેમે આરોગ્યા પકવાનનો પરશાદ.

દાશ દયાના હરીએ દયા કરી.

મોટા મુનીજન ધરે નિરંતર ધ્યાન; માતા જસોદા.

બાહર ખખર.

નીચેના વાતોમાંના વાંચવા લાયક પ્રસ્તુતકોનો જરૂરો આવી
મહેરબાનીથી માટે ભીષ્મને તો નીચેના શરનામેથી રોકડી દીધા
અથવા વી. પી. થી પણ મોકલી આપીયાં.

મોહાભારત મોહું વ્યાસજી વલ્લભરામ ૧૮	૬-૦-૦
ખેલની વાતો (સચીવ)	૧-૦-
કામીની ચરીત	૦ /
કુશભોતેરી ૭૨ વાતા પુરી	૦-૧૨
કામકળા કામરૂપ	૦- -
સુલભકાવલીની વાતો ૫૦	૧- -૧
માન મુસાફરીની વાતો	૦-૦-
કલી કોતક જા ૧	૦-૦-૦
બાદશાહ ખીરખા ભાગ ૧ થી	૦-૦-૦
બાદશાહ ખીરખા ભાગ ૧ થી ૧૨	૦-૧૨-૦
ભોજ અને કાલીદાસ	૧-૬-૦
સરેવંત માયળીંગા	૦ ૬
બાલામંડળ ભાગ ૧ થી	૦-૧૨
બરાશ કલ્પનીની વાતો	૦-૬
ભવાઈ મંચેદ	૨-૦
મંદરામાફીની વાતો	૦-૬
સુંદર કામદાર	૦-૬

બુકમેકર—બાઈલાલ ઇમનલાલ

૬૦ દેશઈ બજાર—ભરૂચ.

